

Olsztyn, 4 września 2015 roku

PS-IV.431.2.12.2015.KB

Dom Nr 2

im. Janusza Korczaka

w Olecku

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 122 i 122a ust.1-5, w związku z art. 186 pkt 3 oraz art. 197b ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2015, poz. 332), na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-VI.0030.652.2015 /**akta kontroli str. 1/** zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

1. Katarzyna Brewka - główny specjalista, legitymacja służbowa nr 80/2014, jako kierująca zespołem kontrolnym,
2. Marzena Przybylska - główny specjalista, legitymacja służbowa nr 81/2014, przeprowadził w dniach 22 i 24 czerwca 2015 r. kontrolę problemową w Domu nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku. Przedmiotem kontroli była ocena działalności zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w świetle przepisów:
 - Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. 2015 poz. 332), zwanej dalej ustawą,
 - Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 roku w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292 poz. 1720), zwanego dalej rozporządzeniem.

W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym użyto skrótów:

1. Placówka / Dom nr 2 – co oznacza: Dom nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku, ul. Gołdapska 18A/2,
2. Dyrektor / Dyrektor Placówki / Dyrektor Domu – co oznacza: dyrektora Domu nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku, panią Barbarę Sulima.
3. Zespół - co oznacza: zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka,
4. Regulamin – co oznacza: Regulamin Organizacyjny Domu nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku,
5. ocena – co oznacza: okresową ocenę sytuacji dziecka, w rozumieniu art. 136 ustawy,
6. Karta – co oznacza: kartę Posiedzenia zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka z dnia...,
7. Centrum – co oznacza Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2013 r. do dnia jej rozpoczęcia i przeprowadzono ją w obecności pani Barbary Sulima - Dyrektora Domu nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku, w oparciu o analizę prowadzonej w Placówce dokumentacji oraz informacje przekazane

bezpośrednio. Fakt przeprowadzenia kontroli odnotowano w rejestrze prowadzonym przez jednostkę.

Ustalenia:

Dom nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku powstał w wyniku przekształcenia placówki wielofunkcyjnej pn. Dom im. Janusza Korczaka w Olecku w 6 odrębnych placówek opiekuńczo-wychowawczych, i od dnia 3 lutego 2014 roku, z chwilą uzyskania zezwolenia wojewody, funkcjonuje jako placówka 10 - osobowa typu socjalizacyjnego. Organem prowadzącym Placówkę jest Powiat Olecki.

W dniu podjęcia czynności kontrolnych (tj. w dniu 22 czerwca 2015 r.) w ewidencji Placówki widniało 10 dzieci, z czego 1 wychowanek przebywał w młodzieżowym ośrodku wychowawczym /**akta kontroli str. 2/**.

Dokumentem regulującym pracę Placówki jest *Regulamin Organizacyjny Domu nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku*, przyjęty Uchwałą nr 206/2014 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 27 lutego 2014 roku /**akta kontroli str. 3-20/**. Analiza powyższego dokumentu wykazała, że wymaga on uzupełnień i dostosowania do aktualnych przepisów prawnych w następującym zakresie:

- w podstawie prawnej działania Domu powołano nieaktualne rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (winno być z dnia 3 sierpnia 2012 r., a nie z dnia 23 grudnia 2004 r.);
- w § 3 ust. 5 Regulaminu należy uwzględnić zmiany, które wniosła ze sobą ustawa z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1188), nakładające na zarząd powiatu obowiązek kontrolny nad placówkami opiekuńczo-wychowawczymi (art. 38b ustawy);
- w § 5 ust. 3 należy dokonać uzupełnień o zgode dyrektora placówki, jako jeden z warunków pozostania w instytucjonalnej pieczy zastępczej po ukończeniu 18 roku życia;
- w § 6 ust. 5 należy dokonać zmian zgodnie z brzmieniem art. 103 ust 9 oraz art. 231 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- w § 26 pkt 9 dokonać zmian na: ośrodkami adopcyjnymi;

Zasady działalności zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka w przedmiotowej Placówce określa *Regulamin Organizacyjny Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Olecku* /**akta kontroli str. 21-39/**, przyjęty Uchwałą nr 209/2014 Zarządu Powiatu w Olecku z dnia 27 lutego 2014 roku. W opinii kontrolujących niewłaściwym jest aby regulacje dotyczące Zespołu zawarte były w tymże dokumencie. Zgodnie bowiem z art.135 ustawy to w placówce opiekuńczo-wychowawczej działa zespół oceniający sytuację umieszczonego dziecka. Wobec powyższego Dyrektora Domu pouczono o konieczności uzupełnienia § 34 *Regulaminu Organizacyjnego Domu nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku* o zapisy dotyczące dokonywania oceny, z uwzględnieniem zmian, które wniosła ze sobą ustawa z dnia 25 lipca

2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1188).

Z uwagi na fakt, że Dom nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku jako odrębna placówka funkcjonuje od 3 lutego 2014 roku, szczegółowej analizie poddano działalność Zespołu od tego czasu do dnia zakończenia kontroli.

Stwierdzono, że w 2014 roku obligatoryjne posiedzenia Zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dzieci umieszczonych w Placówce odbyły się w dniach: 13 lutego, 10 września 23 grudnia, zatem pomiędzy lutowym a wrześniowym posiedzeniem upłynęło więcej niż pół roku, co jest niezgodne z zapisami art. 138 ust. 1 ustawy /**akta kontroli str. 71/**. Ustalono także, że do udziału w posiedzeniach Zespołu zapraszano osoby wskazane w art. 137 ust. 1 ustawy, a od grudnia 2014 roku także rodziców niepozbawionych praw rodzicielskich, co potwierdza także oświadczenie Dyrektora Domu, stanowiące **akta kontroli str. 72**.

Praca Zespołu udokumentowana została w formie informacji zbiorczej – *Protokołu z posiedzenia Zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka Domu nr 2 im. Janusza Korczaka w Olecku z dnia...* (zawierającego wskazanie osób dokonujących oceny, porządek posiedzenia, przeliczenie dzieci poddanych ocenie oraz charakter wniosków podjętych wobec każdego z nich). Ponadto dokonana przez Zespół ocena zawarta została także w kartach odrębnych dla każdego dziecka. Wszystkie poszczególne protokoły ocen wychowanków zawierały obszary (cele), o których mowa w art. 136 ustawy. W badanej dokumentacji z lutego 2014 r. stwierdzono jednakże nieprawidłowości w poniższych obszarach:

- Ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka – karta [REDAKTOWANO] nie zawierała informacji o drugim rodzicu wychowanka **akta kontroli str. 44/**
- Analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną – w kartach: [REDAKTOWANO] - brak analizy stosowanych metod pracy z rodziną /**akta kontroli str. 40-49/**
- Modyfikowanie planu pomocy dziecku – w kartach niemal wszystkich wychowanków (wyjątek stanowi karta [REDAKTOWANO].) dokonano wpisów będących raczej opisem działań krótko i długoterminowych, które winny znaleźć się w planie pomocy dziecku, przy czym dodać należy, że u żadnego z w/w wychowanków nie wskazano, iż zmieniał się cel główny pracy z dzieckiem. Brak czytelnej informacji czy zachodzi potrzeba modyfikacji planu pomocy dziecku /**akta kontroli str. 40-47/**.
- Oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej – w kartach wszystkich wychowanków nie dokonano oceny możliwości umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej /**akta kontroli str. 40-49/**.

Analiza ocen sytuacji wychowanków /**akta kontroli str. 70/**, dokonanych we wrześniu i grudniu 2014 roku wykazała, że nieprawidłowości mają bardzo podobny charakter jak nieprawidłowości wykazane w lutowej ocenie, dotyczą podobnych obszarów i tych samych wychowanków /**akta kontroli str. 50-69/**. Ponadto w kartach ocen dokonanych w grudniu 2014 r. dla [REDAKTOWANO] nie odnotowano daty sporządzenia przedmiotowych dokumentów.

Stwierdzono, że Placówka realizowała obowiązek wynikający z nowelizacji ustawy, nakładający konieczność zapraszania do udziału w posiedzeniach Zespołu rodziców niepozbawionych władzy rodzicielskiej. W Protokole nie odnotowano jednakże faktu wysłuchania dziecka i uwzględnienia jego zdania, do czego zgodnie z art. 4a ustawy,

zobowiązane są podmioty realizujące zadania wynikające z ustawy, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

Ustalono, że od 3 lutego 2014 roku, w toku trzech posiedzeń, Zespół dokonujący oceny sytuacji dzieci sformułował 24 wnioski dotyczące pozostawienia ich w Placówce /**akta kontroli str. 71/**.

Analiza dokumentacji Zespołu wykazała, że Placówka realizowała obowiązek wynikający z art. 138 ust. 2 ustawy, to jest przysyłała do właściwych sądów wnioski Zespołu dotyczące zasadności dalszego pobytu dzieci w Placówce, przy czym Dyrektora Domu poinstruowano o konieczności dokonywania szerszego uzasadnienia pozostawienia dziecka w Placówce.

W toku kontroli przeprowadzono także rozmowy z obecnymi w Placówce dziećmi, które nie wniosły krytycznych uwag w zakresie sprawowanej nad nimi opieki oraz funkcjonowania Placówki.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wnoszę o podjęcie stosownych działań, mających na celu ich wyeliminowanie oraz realizację następujących zaleceń:

1. Dokonać zmian w Regulaminie organizacyjnym placówki, z uwzględnieniem aktualnych przepisów prawnych, a kopię tego dokumentu przesłać do wglądu organowi nadzoru. Termin realizacji – 1 miesiąc od dnia otrzymania zaleceń.
2. Dbać o rzetelność zapisów w dokumentacji opiekuńczo-wychowawczej prowadzonej w Placówce, w tym dokumentacji dotyczącej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Termin realizacji: na bieżąco.
3. Realizując zadania wynikające z ustawy, w szczególności dokonując oceny sytuacji dziecka oraz kwalifikując dziecko do przysposobienia zgodnie z art. 4a ustawy wysłuchać dziecko, jeżeli jego wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają, oraz stosownie do okoliczności uwzględniać jego zdanie. Powyższe odnotowywać w stosownej dokumentacji. Termin realizacji: na bieżąco.
4. Okresowej oceny sytuacji dziecka dokonywać w miarę potrzeb, nie rzadziej niż co pół roku, zgodnie z art. 138 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Termin realizacji: na bieżąco.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U.2015, poz. 332 ze zm.), przysługuje prawo zgłoszenia do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego zastrzeżeń do ww. zaleceń pokontrolnych, w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania. W przypadku niezgłoszenia zastrzeżeń, proszę o poinformowanie Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia.

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Witold Uziello

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Wanda Sukolna Kicińska

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Olsztynie

Do wiadomości:

Pan Marian Świerszcz – Starosta Olecki

GŁÓWNY SPECJALISTA

Katarzyna Brewka